

РЕШЕНИЕ

№ 1862

гр. Варна, 10.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на първи ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Константин Д. Иванов

Членове: Мая Недкова

мл.с. Ивалена Орл. Димитрова

при участието на секретаря Димитричка Д. Георгиева
като разглежда докладваното от мл.с. Ивалена Орл. Димитрова Въззивно гражданско дело № 20213100501944 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по подадена въззивна жалба вх. № 291085/16.06.2021 г., последващо уточнена с молба, наименована „въззивна жалба“, вх. № 292560/29.06.2021 г., от Военно формирование 36940 - гр. Варна, чрез главен юрисконсулт Р.С., срещу Решение № 261781 от 28.05.2021 г., постановено по гр. д. № 19618/2019 г. по описа на ВРС, X състав, **в частта** с която Военно формирование 36940 - гр. Варна, е **ОСЪДЕНО ДА ЗАПЛАТИ** на СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, сумите, както следва:

- сумата от 2056,00 лв., представляваща дължимо възнаграждение за положени дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението;
- сумата от 42 243,11 лв., представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

Жалбата е основана на оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на решението в обжалваната част, както и за постановяване при неправилна преценка на събраните по делото доказателства. Жалбоподателят счита предъявените претенции за недоказани по основание и размер. Сочи, че от допуснатата в първоинстанционното производство ССЧЕ безспорно се установява, че ищецът няма некомпенсирани дежурства - както с почивки, така и с финансово възнаграждение. Излага, че в чл. 203, ал. 1 от ЗОВСРБ

(отм.) императивно е регламентирано, че нормалната седмична продължителност на служебното време на кадровите военнослужещи е 40 часа – по 8 часа дневно при петдневна работна седмица, като в ал. 2 на нормата се предвижда удължаването на това време в рамките на едно денонощие до 12 часа. Твърди, че разликата между изслуженото време по двете алинеи се счита за удължено служебно време, като за такова се възприемат и 24-часовите дежурства по график. Поддържа, че удълженото служебно време от 12 часа и това при 24-часовите дежурства не е „извънреден труд“ по смисъла на чл. 214, ал. 1, т. 3 от ЗОВСРБ (отм.). Сочи, че законово предвидената компенсация за удълженото служебно време е единствено чрез осигуряване на намалено работно време в рамките на общата му продължителност за съответния или, при обоснована необходимост, за следващия календарен месец. Излага още, че в случаите, когато военнослужещият е възпрепятстван да ползва почивката в срок, се изготвя доклад за ползването ѝ на друга дата, за което командирът на формирането издава писмена заповед - при субсидиарно приложение на чл. 136а, ал. 4, изр. 2 КТ, като потестативното право на компенсация се погасява с тригодишна давност. Изтъква, че по делото няма твърдения ищецът да е отправил искане за ползване на почивка, нито са били представени доказателства в тази насока. Сочи, че в ал. 5 на горесцитирания член изрично е посочено, че само при прекратяване на служебното правоотношение преди разликата до нормалната продължителност на работното време да е била компенсирана, тя се заплаща като извънреден труд, като нововъзникналото вземане се погасява с нова тригодишна давност, която започва да тече от прекратяването на трудовото правоотношение.

Настоява за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваните части. Претендира разноски.

В срока по чл. 263 ГПК въззиваемият С.Д., чрез адв. Н.С. - ВАК, депозира писмен отговор, с който оспорва жалбата. Подробно излага съображения за правилността на първоинстанционното решение и наличието на основание за заплащане на предявените претенции в искания размер от страна на работодателя. Претендира разноски.

В съдебно заседание въззивната страна Военно формирование 36940 – гр. Варна, редовно призована, се представлява от главен юрисконсулт Р.С.. Поддържа въззивната жалба, оспорва отговора. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

В съдебно заседание въззиваемият СТ. СТ. Д., редовно призован, не се явява лично, представлява се от адвокат Н.С.. Оспорва въззивната жалба.

За да се произнесе, съдът съобрази следното:

Първоинстанционното производство е образувано по предявени от СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, срещу Военно формирование 36940 - гр. Варна, искове за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумите, както следва:

- сумата от 2056,00 лева, представляваща неизплатени възнаграждения за положени дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението;

- сумата от 808,00 лева, представляваща полагаща се безплатна храна за положените дежурства за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението;

- сумата от 29015,30 лева, представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда –

02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението;

- обезщетение за забавено плащане на претендираните суми за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г.

В исковата молба се излага, че ищецът е служил във военно формирование 36940 – гр. Варна, като кадрови военнослужещ от 14.09.1998 г. до 18.06.2018 г., като последната заемана от него длъжност била заместник-началник на щаба по тактическа подготовка. Ежемесечно същият полагал различен брой 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB, като втори пилот от състава на екипажа. Сочи, че съгласно относимите нормативни актове – ЗОВСРБ, Правилник за кадровата военна служба, Наредба № Н-15/27.04.2010 г. и Наредба № Н-18/19.12.2012 г. на Министъра на отбраната, при полагане на труд от кадровите военнослужещи над нормалната продължителност на служебното им време, но в границите на увеличената такава, се дължи компенсация чрез осигуряване ползването на намалено работно време в рамките на общата продължителност на служебното време за съответния месец. В случаите, когато компенсирането на положения труд, извън нормалната продължителност на служебното време, не е извършено в законоустановения срок, при прекратяване на служебното правоотношение се дължи заплащане на положения труд в удълженото работно време като извънреден, с увеличение от 50% за работни дни и 100% за почивни и празнични дни, т.е. правото на почивка се трансформира в право на вземане. Излага се още, че през процесния период ищецът не е получавал в пълен размер допълнителното възнаграждение за дежурство и допълнително възнаграждение за безплатна храна, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 4 на Наредба Н-15 от 27.04.2010 г.

Настоява предявените искове да бъдат уважени. Претендира разноски.

В отговора на насрещния иск, подаден в срока по чл. 131 ГПК, се излага, че претендираното заплащане е за извънреден труд по време на дежурства, за часовете, в които военнослужещият е бил в режим на разположение. Сочи се, че относно дежурствата в ЗОВСРБ не се допуска отчитане на извънреден труд. Счита, че в конкретния случай приложима е Наредба за определяне размера на възнаграждението за извънреден труд на кадровите военнослужещи, приета с ПМС от 23.03.2001 г. Извънреден е трудът, с който се превишава дневната продължителност на служебното време, определена в чл. 194, ал. 2 ЗОВСРБ, т.е. времето над 12 ч. дневно и над 24 ч. при носене на дежурства, като извънредният труд следва да е положен и над максимално допустимата месечна продължителност на служебното време. Времето при полагане на 24-часови дежурства от военнослужещите е удължено служебно време, а не извънреден труд и не следва да се заплаща като такъв, освен когато дежурството продължава повече от 24 часа или когато не е било компенсирано с почивка до прекратяването на служебното правоотношение. Изтъква се, че при анализ на правните норми, уреждащи допълнителното възнаграждение, дължимо на военнослужещия за дежурство по график, се налага извод, че такова се дължи само за фактическото му изпълнение, като дежурството на извикване не може да бъде приравнено на носене на дежурство по график. Поддържа се, че на ищеца не се дължи допълнително възнаграждение за времето, в което същият е на разположение във връзка с носенето на дежурствата. Сочи се, че съгласно чл. 193 ЗОВСРБ, основно задължение на всеки военнослужещ е по всяко време на денонощието да бъде на разположение за изпълнение на задълженията, свързани с военната служба, поради което допълнително възнаграждение за носене на дежурство се дължи само за периода от време, в което военнослужещият е изпълнявал служебните си задължения. За да се заплати дежурство, е необходимо то да е „носено”, т.е. фактически да са изпълнявани задачи, като няма данни времето от дежурството, за което се претендира допълнително възнаграждение, да е такова.

Настоява за отхвърляне на предявените претенции.

В съдебно заседание на 08.04.2021 г., на основание чл. 214, ал. 1, пр. III от ГПК, съдът е допуснал изменение на предявения от СТ. СТ. Д. иск с правно основание чл. 196, чл. 214 и чл. 224, ал. 1, т. 3 от ЗОВСРБ посредством увеличаване на размера му, като същият да се счита предявен за сумата от 42 243,11 лева вместо първоначално предявения размер от

29 015,30 лева, представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

Настоящият съдебен състав, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Безспорно е между страните, че ищецът, считано от 14.09.1998 г. до 18.06.2018 г., е служил във военно формирование 36940 – гр. Варна, като кадрови военнослужещ, като последната му длъжност е заместник-началник на щаба по тактическа подготовка. Видно от Заповед на Министъра на отбраната № 223 от дата 29.05.2018 г., договорът за военна служба е прекратен, а капитан СТ. СТ. Д. - заместник-началник на щаба по тактическа подготовка във военно формирование 36940 – Варна, е освободен от длъжност, от военна служба и зачислен в запаса, като срокът за сдаване на длъжността е 5 работни дни.

От заключението по допуснатата от първоинстанционния съд ССЧЕ, се установява, че дежурният екипаж на вертолета се състои от четирима души – командир на екипажа, втори пилот, борден авиомеханик и борден спасител, като ищецът е давал дежурства като втори пилот. В дежурството участва и осигуряващ състав на дежурния вертолет (ДППВ), като ищецът е давал дежурство като такъв два пъти за процесния период. Посочено е, че нормативната уредба за дежурство по аварийно-спасителни работи (АСР) е дадена в раздел V, „Допълнително възнаграждение за носене на дежурство“ на Наредба № Н-15/27.04.2010 г. (обн. ДВ, бр. 36 от 14.05.2010 г., доп. ДВ, бр. 98 от 14.12.2010 г.). Съгласно чл. 10, ал. 1 на същата, допълнително възнаграждение за носене на дежурство се изплаща на военнослужещите, назначени на длъжности, за които носенето на дежурство не се включва в основните функционални задължения, но изпълняват (т.4) дежурство на екипажите от летателния състав за аварийно-спасително осигуряване в съответното военно формирование – 24 лева. В ал. 2 е уточнено, че допълнителното възнаграждение по ал. 1 се определя за всяко 24-часово дежурство, което се носи в работни дни, като в ал. 3 се прецизира, че допълнителното възнаграждение за носене на дежурство с продължителност по-малка от 24 часа се определя пропорционално на часовете на дежурството. Чл. 11 урежда възнаграждението за носене на дежурство в почивни дни – в размер, увеличен с 50 на сто, и в дни на официални празници – в размер, увеличен със 100 на сто. Вещото лице констатира, че на ищеца е заплатено възнаграждение за носене на дежурство за часовете, прекарани в поделението, и не е изплащано такова за часовете, прекарани извън него. Съответно, при 24-часови дежурства, давани в работни дни, не е изплащано възнаграждение за 16 часа, в които ищецът е бил извън поделението, а за 24-часови дежурства в почивни и празнични дни, в които ищецът е бил извън поделението, не е заплащано нищо. При изчисление на дължимото допълнително възнаграждение за носене на дежурство – втори вариант, с оглед на посочените незаплатени часове, вещото лице установява, че на ищеца не е заплатено допълнително възнаграждение в размер на 2780,00 лева.

Според представеното заключение по ССЧЕ, не е установено ползване на компенсации за носене на дежурства от ищеца като втори пилот и осигуряващ състав на дежурния вертолет.

Допуснато е извършването и на допълнителна ССЧЕ, по която вещото лице да даде заключение и да направи изчисления за размера на възнаграждението за некомпенсиран почивки след положени дежурства по дежурен вертолет, изчислено от брутното възнаграждение за всеки месец от процесния период, на основание чл. 201 от ГПК. Вещото лице сочи, че при изчисление на БТВ е взело предвид званието на ищеца и добавките с постоянен характер. При определяне на полагащото се възнаграждение – втори вариант, същото е изчислено на базата на два работни дни от по 8 часа - за всяко 24-дежурство в

работен ден, и на базата на три работни дни от по 8 часа - за всяко 24-дежурство в почивен ден. Съгласно заключението, размерът на възнаграждението за некомпенсиран почивки след положени дежурства по дежурен вертолет, изчислено от БТВ за процесния период (Приложение № 3Б), е в размер на общо 42 243,11 лева главница. Съгласно Приложение № 3Б, е налице неизплатено възнаграждение за положени дежурства за общо 2208 часа извънреден труд.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

По отношение на предявения иск за осъждане на ответника да заплати сумата от 2056,00 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за носене на дежурства за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба:

В чл. 195 от ЗОВСРД е предвидено, че военнослужещите могат да бъдат назначавани за носене на дежурства при условия и по ред, определени с уставите на въоръжените сили и с други нормативни и административни актове, издадени от министъра на отбраната. В ал. 3 на същия законов текст е уредено, че времето за дежурство е служебно време. В чл. 196 е посочено, че когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1 от ЗОВСРБ - за специфични условия при изпълнение на военната служба. В чл. 10, ал. 1 от Наредба Н-15/27.04.2010 г. са прецизирани видовете дежурства, за които допълнително възнаграждение за носене на дежурство се изплаща на военнослужещите, назначени на длъжности, за които носенето на дежурство не се включва в основните функционални задължения, като в т. 4 е посочено че такова възнаграждение, в размер от 24 лева, се дължи за изпълнение на дежурство на екипажите от летателния състав за аварийно-спасително осигуряване в съответното военно формирование. В ал. 2 на същата разпоредба е указано, че допълнителното възнаграждение по ал. 1 се определя за всяко 24-часово дежурство, което се носи в работни дни, а в ал. 3 – че допълнителното възнаграждение за носене на дежурство с продължителност по-малка от 24 часа се определя пропорционално на часовете на дежурството.

По делото не се спори, че носените от ищеца процесни дежурства попадат в приложното поле на цитирания член от Наредба Н-15/27.04.2010 г., както и че за часовете от дежурствата, носени на територията на военното формирование, на ищеца е заплатено допълнително възнаграждение по този ред - по 1 лев на час за 8 часа служебно време в работни дни. Спорен се явява въпросът дължимо ли е допълнително възнаграждение за часовете от съответното дежурство, през които ищецът не е бил на територията на формирането - 16 часа в работни дни и 24 часа в неработни дни.

Настоящият съдебен състав намира за неоснователен довода на процесуалния представител на ответника, че за времето от дежурството, в което военнослужещият е „на разположение“, не се дължи заплащане, тъй като, съгласно чл. 193, ал. 1 ЗОВСРБ, основно задължение на всеки военнослужещ е по всяко време на денонощието да бъде на разположение за изпълнение на задълженията, свързани с военната служба. Законът е недвусмислен – както беше посочено по-горе, чл. 195, ал. 3 на ЗОВСРБ изрично предвижда, че времето за дежурство е служебно време. В този смисъл следва да се тълкува и чл. 10 от Наредба Н-15/27.04.2010 г., уреждаща условията, размерите и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения за специфични условия при изпълнение на военната служба на военнослужещите, в който не е направено каквото и да е разграничение на начина на заплащане на носените дежурства в зависимост от това дали те се полагат на територията на поделението или извън него. Горното обосновава извод, че заплащането на дължимото допълнително възнаграждение за носене на дежурство не е обусловено от това дали носещият дежурство фактически се намира на територията на поделението си.

При изложените съображения, съдът намира, че предявеният иск е доказан по

основание. Броят на положените от ищеца незаплатени часове труд при процесните дежурства е установен с Приложение № 2 на допуснатата съдебно-счетоводна експертиза и Приложение № 3Б на допуснатата допълнителна съдебно-счетоводна експертиза – 2208. В съответствие с диспозитивното начало, претенцията следва да бъде уважена за предявения с исковата молба брой часове – 2056. Съдът не кредитира направените от вещото лице изчисления за дължимата сума по Приложение № 2, тъй като същите са съобразени с чл. 11 от Наредба № Н-15/27.04.2010 г., съобразен от своя страна с чл. 194, ал. 4 от ЗОВСРБ, като дължимата сума за почивни дни е изчислена в размер, увеличен с 50 на сто, а за дните на официални празници - в размер, увеличен със 100 на сто. Съгласно чл. 195, ал. 5 от ЗОВСРБ (ДВ, бр. 98 от 2016 г.) обаче, при дежурства не се прилагат разпоредбите на чл. 194, ал. 3 и 4 от Закона, като това дерогира и разпоредбата на чл. 11 от Наредба № Н-15/27.04.2010 г. Дължимото възнаграждение, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 4, и ал. 3 от Наредбата, е 1,00 лев на час. Съответно, ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 2056,00 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положени от ищеца дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл. 196, ал. 1 във вр. чл. 214, ал. 1, т. 1, и ал. 2 ЗОВСРБ.

По отношение на предявения иск за заплащане на сумата от 42 243,11 лева, представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след положени 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на осн. чл. 194, ал. 3 във вр. чл. 214, ал. 1, т. 3 ЗОВСРБ, съдът намира следното:

В чл. 194, ал. 1 и ал. 2 от ЗОВСРБ е уредено, че нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица (ал. 1), както и че общата продължителност на служебното време на военнослужещия в денонощие не може да надвишава с повече от 1/2 нормалната дневна продължителност (ал. 2) – т. е. удълженото служебно време не може да е повече от 12 часа. Съгласно ал. 3 на същия член, в случаите на превишаване общата продължителност на служебното време по ал. 2 на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 3 – възнаграждение за извънреден труд. Ал. 8 предвижда, че редът за разпределяне на служебното време, на неговото отчитане и компенсиране извън нормалната продължителност, се определя с акт на министъра на отбраната. Със същия акт, съобразно нормата на ал. 5 (ДВ, бр. 98 от 2016 г.), се определят и условията и редът, по които служебното време над нормалната му продължителност се компенсира с намалено служебно време. Относимият за процесния период акт по ал. 8 е Наредба № Н-18/19.12.2012 г. (обн. ДВ, бр. 2 от 8.01.2013 г.)

Съгласно чл. 16, ал. 1 от Наредба № Н-18/19.12.2012 г., максималната продължителност на служебното време при носене на дежурство не може да превишава 24 часа, а общо за един месец - 168 часа. Според разпоредбата на чл. 17, при носене на 24-часови дежурства служебното време се зачита в размер на 12 часа за всеки от дните, през които се носи дежурството, независимо от разпределението му по часове в тези дни. Чл. 19 урежда, че ръководителят на съответната структура или командирът (началникът) на военното формирование издава писмена заповед за носене на дежурство, която съдържа: 1) дежурството, което ще носи военнослужещият, и неговата продължителност; 2) дните, в които военнослужещият ще ползва почивни дни в рамките на месечната продължителност на служебното време.

Анализът на цитираните по-горе нормативни разпоредби налага извод, че 24-часовите дежурства са уредени не като извънреден труд по смисъла на чл. 194, ал. 3 от ЗОВСРБ, а като удължено служебно време, съгласно ал. 2 на същия член. Съгласно трайно установената практика на ВКС (Решение № 165 от 02.06.2016 г. по гр. дело № 6064/2015 г. на ВКС, IV ГО; Решение № 758/ 18.04.2011 г. по гр. дело № 199/2010 г. на ВКС, III ГО и

др.), времето при полагане на 24-часови дежурства от военнослужещите е удължено служебно (работно) време, а не е извънреден труд и не се заплаща като такъв, освен когато дежурството продължава повече от 24 часа или когато, макар и да не продължава повече от 24 часа, то не е било компенсирано с почивка до прекратяването на служебното правоотношение с военнослужещия.

В ЗОВСРБ, както и в подзаконовите му нормативни актове, не са уредени случаите на положен труд по увеличено служебно време, некомпенсирано с намалено работно време до прекратяване на правоотношението по договора за военна служба. Наличието на нормативна непълнота в тази насока следва да бъде преодоляно по предвидения в чл. 46, ал. 2 от Закона за нормативните актове ред – чрез прилагане на разпоредби, отнасящи се до подобни случаи. Поради възприетия принцип, че удълженото работно (служебно) време се компенсира с почивка, такава разпоредба в случая се явява чл. 136а, ал. 5 от КТ, а именно – ако до прекратяването на служебното правоотношение с военнослужещия той не е бил компенсиран с почивка за удълженото служебно (работно) време при носене на 24-часови дежурства, само тогава то се заплаща като извънреден труд. Това разрешение е в съответствие и с принципната забрана в трудовото законодателство работодателят да замества с парична престация дължимата на работника (служителя) почивка, освен при прекратяване на трудовото правоотношение, когато вече е невъзможно ползването на съответната почивка да се осъществи при същия работодател.

Следователно, удълженото служебно време при 24-часови дежурства не е извънреден труд по смисъла на чл. 194, ал. 3 от ЗОВСРБ, но некомпенсираното такова с намалено служебно време до прекратяване на правоотношението по договор за кадрова военна служба се заплаща като извънреден труд. Тази парична компенсация е различна от дължимото по силата на чл. 196 от ЗОВСРБ допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1 от същия закон за специфични условия при изпълнение на военната служба за часовете при дежурства, поради което заплащането на едното не изключва заплащането на другото.

От заключението на вещото лице по допуснатата ССЧЕ се установява, че няма данни ответникът да е осигурявал полагащите се на ищеца почивки след процесните дежурства.

Съгласно заключението на вещото лице, през процесния период ищецът е положил 118 24-часови дежурства като втори пилот или осигуряващ състав на вертолет AS 565MB, 78 от които в работни дни и 40 – в почивни, за които е имал право на компенсация в размер на 276 дни, или 2208 часа. Съдът **не** кредитира изчисленията на вещото лице за дължимото възнаграждение за посочения брой часове, тъй като същото е направено на база почасовото брутно възнаграждение на ищеца. Относителната нормативна уредба за изчисление на извънреден труд на военнослужещите (за изпълнение на възложените задължения над общата продължителност на служебното време) е дадена в чл. 43-44 на Наредба № Н-18/19.12.2012 г., като в същата за база се използва **основното възнаграждение за един час, определено като основното месечно възнаграждение на военнослужещия в съответствие с присвоеното му военно звание и степен в обхвата на званието се разделя на месечната продължителност на служебното време в часове за месеца, в който има изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време.**

Почасовото основно възнаграждение на ищеца за всеки от месеците от процесния период е определено от вещото лице в Приложение № 3 към ССЧЕ.

Дължимото на ищеца обезщетение за удълженото служебно време при процесните 24-часови дежурства, некомпенсирано с намалено служебно време до прекратяване на правоотношението по договор за кадрова военна служба, изчислено като извънреден труд по методиката на чл. 43-44 на Наредба № Н-18/19.12.2012 г., е в размер на 19 521,52 лева. До тази сума, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението, е основателен и предявеният иск.

Първоинстанционният съд не се е произнесъл по направеното с исковата молба искане

за присъждане на обезщетение за забава върху претендираните суми за периода от месец януари 2017 г. до месец юни 2018 г. Предвидената в чл. 250 ГПК процесуална възможност за допълване на постановения акт, когато съдът не се е произнесъл по цялото искане, е ограничена с преклузивен срок, като ищецът е пропуснал да се възползва от нея.

По изложените съображения, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в частите, с които ответникът е осъден да плати на ищеца:

- сумата от 2056,00 лв., представляваща дължимо възнаграждение за положени дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението;

- сумата от 19 521,52 лв., представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

Същото следва да бъде отменено в частта, с която ответникът е осъден да плати на ищеца сумата от 22 721,59 лева (горницата над 19 521,52 лева до претендираната сума от 42 243,11 лева), представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението, както и в частта за разноските.

По отношение на съдебно-деловодните разноски:

С оглед изхода на спора, въпросът за дължимите разноски следва да бъде преразгледан, като всяка от страните има право на разноски по съразмерност, съответно с уважената и отхвърлена част от исковете.

Ищецът/въззиваемото претендира сторени разноски общо в размер на 2700,00 лева, от които 1800,00 лева – платено адвокатско възнаграждение за първа инстанция, и 900,00 лева – платено адвокатско възнаграждение за въззивното производство. Съразмерно с уважената част на исковете, на същия следва да се присъдят разноски в размер на 1315,13 лева.

Съобразно фактическата и правна сложност на делото, съдът определя на ответника/въззивника юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лева за всяка от инстанциите. Съразмерно с отхвърлената част на исковете, на страната следва да бъде присъдено такова в размер на 307,75 лева за двете инстанции.

Съгласно чл. 83, ал. 1, т. 1 от ГПК, ищите - работници, служители и членове на кооперации, по искове, произтичащи от трудови правоотношения, са освободени от такси и разноски по производството на делата.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, съразмерно с уважената част от исковете, Военно формирование 36940 - гр. Варна, следва да бъде осъдено да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на ВРС, сумата от 863,10 лева – държавна такса, както и сумата от 425,73 лева – депозит за съдебно-счетоводна експертиза и допълнителна съдебно-счетоводна експертиза.

По възражението за прекомерност:

Съдът намира направеното от процесуалния представител на ответника/въззивника

възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна за неоснователно, тъй като същото е съобразено с Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното, на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, настоящият състав на въззивния съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 261781 от 28.05.2021 г., постановено по гр.д. № 19618/2019 г. по описа на РС - Варна, X състав, **В ЧАСТТА**, с която е осъдено Военно формирование 36940 - гр. Варна, да заплати на СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, сумата от 22 721,59 лева (горницата над 19 521,52 лева до претендираната сума от 42 243,11 лева), представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТХВЪРЛЯ предявения от СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, срещу Военно формирование 36940 - гр. Варна, иск за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 42 243,11 лв., представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението, **В ЧАСТТА** за сумата от 22 721,59 лева (горницата над 19 521,52 лева до претендирания рамер от 42 243,11 лева), ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 261781 от 28.05.2021 г., постановено по гр.д. № 19618/2019 г. по описа на РС - Варна, X състав, **В ЧАСТТА**, с която е осъдено Военно формирование 36940 - гр. Варна, да заплати на СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, сумата от 19 521,52 лева, представляваща дължимо обезщетение за извънреден труд през некомпенсираните почивки след 24-часови дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 261781 от 28.05.2021 г., постановено по гр.д. № 19618/2019 г. по описа на РС - Варна, X състав, **В ЧАСТТА**, с която е осъдено Военно формирование 36940 - гр. Варна, да заплати на СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, сумата от 2056,00 лв., представляваща дължимо възнаграждение за положени дежурства по ВМС с вертолет AS 565MB за периода от м. 01.2017 г. до м. 06.2018 г., на основание Договор за военна служба, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда – 02.12.2019 г., до окончателното изплащане на задължението.

ОТМЕНЯ Решение № 261781 от 28.05.2021 г., постановено по гр.д. № 19618/2019 г. по описа на РС - Варна, X състав, **В ЧАСТТА** за разноските, като вместо това

ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Военно формирование 36940 - гр. Варна, да заплати на СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, сумата от 1315,13 лева, представляваща сторени съдебно-деловодни разноси, включващи адвокатско възнаграждение за двете инстанции.

ОСЪЖДА Военно формирование 36940 - гр. Варна, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на ВРС, сумата от 1288,83 лева, от които 863,10 лева – държавна такса, и 425,73 лева – депозит за съдебно-счетоводна експертиза и допълнителна съдебно-счетоводна експертиза.

ОСЪЖДА СТ. СТ. Д., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Варна, ж. к. „Аспарухово“, ул. „Мур“ № 14, ет. 5, ап. 10, да заплати на Военно формирование 36940 - гр. Варна, сумата от 307,75 лева, представляваща сторени съдебно-деловодни разноси, включващи юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____